

دوره هشتم تهنیتیہ

جلسه ۴۲

صورت مشروح

مذاکرات مجلس

(بدون مذاکرات قبل از دستور)

جلسه یکشنبه ۷ شهریور ماه ۱۳۱۰ - شانزدهم و بیع الثانی ۱۳۵۰

قیمت اشتراک سالیانہ داخلہ ۱۰۰ تومان
خارجہ ۱۲۰ تومان تک شماره ایکتران

مطبوعہ مجلس

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۷ شهریور ماه ۱۳۱۰ # (۱۶ ربيع الثاني ۱۳۰۰)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس
 ۲) شور لایحه توبیه استخدام اولین فرانسوی
 ۳) شور و تصویب لایحه استخراج معدن شمشک
 ۴) موافق دستور جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس يك ساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای داد کر فیکبل کردید

صورت مجلس یکشنبه سی و یکم امرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند ##

۱ - تصویب صورت مجلس
 رئیس - در صورت مجلس نظری نیست! (نمایندگان -
 خبر) صورت مجلس تصویب شد
 ۲ - شور و تصویب لایحه نظر استخراج معدن شمشک
 رئیس - خبر کیبویون و دجه راجع به مادن ذغال سنگ
 شمشک مطرح است
 خبر کیبویون
 ماده ۱ - اداره کل صناعت مجاز است امروزه مالی
 کیبویون بودجه لایحه نمره ۱۳۳۰ دولت راجع به معدن و محاسباتی و اداری و معدن شمشک را مثل يك ماده و سه

عین مذاکرات مشروح جدول و در همین جلسه از دوره هشتم تقابلیه. (مطابق قانون آخر ماه ۱۳۰۰)
 درباره تده نویسی و تخریر صورت مجلس

آسان غائبین جلسه گذشته که شدن صورت مجلس خوانده شده است: غائبین با اجازه: آقایان و تپور تاش - دبستانی
 کرمانی - میرزا حسین خان انصار - اورنگ - فروزی - امیر ابراهیمی - عراقی - ایزدی - اسکندری - آشتیانی - باستانی -
 ماکس خان - طباطبائی وکیل - چایچی - محمد شایقی - صفاری - فرخی - عدل - قزوینی - حاج علی آقبر امین - میرزا ابوالحسنخان
 یزدانی - ملک آردش - نواب یزدی - نویسی - مزدیس - ناصر - آقا زاده سزواری - اقبال - وهدنامر خان قزوینی
 غائبین می اجازه: آقایان: اعظم ذکک - وکیل - میرزا محمد تقی بروجردی - آقا رضا موسوی - حاج غلامحسین ملک -
 دیر آمدکنان با اجازه: آقایان: مولوی - دکتر امیر اعظم - استبدیاری - سرتیسی طبیبان یات
 دیر آمدکنان می اجازه: آقایان: امیدی - پرنس آقا وهاب زاده - مسعود تپتی.

تجارتی بدون رعایت مقررات مربوطه بامور مالی و اداری دولت اداره نموده و حساب آن را مرتباً بوزارت مالیه ارسال دارد

ماده ۲ - برای سرمایه عملیات مبلغ بیست هزار تومان از محل ۲۴۵۰۰ تومان موضوع قانون مورخه ۱۹ تیر ماه ۱۳۱۰ استقرار نماید

ماده ۳ - عایدات معدن پس از استهلاک بیست هزار تومان قرضه موضوع ماده ۲ در آخر ۱۳۱۰ و بعد از وضع مبلغ سه هزار تومانی که ضمن عایدات معادن در بودجه ۱۳۱۰ مملکتی منظور شده است بصرف مخارج استخراج ذغال و دالرشان معدن مزبور رسیده و متازاد بمتنوع عایدات مملکتی تحویل خواهد شد

رئیس - مذاکره در کلیات است (مخالفی نیست) رأی میگیریم بررود در مواد. موافقین با ورود در مواد قیام فرمایند.

(جمعی قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده اول قرائت میشود.

ماده ۱ - اداره کل صناعت مجاز است امور مالی و حسابی و اداری معدن شمشک رامتل یک مؤسسه تجارنی بدون رعایت مقررات مربوطه بامور مالی و اداری دولت اداره نموده و حساب آنرا مرتباً بوزارت مالیه ارسال دارد

رئیس - آقای وثوق
وثوق - بنده موافق و میخواستم از آقای فرخ سؤال کنم اداره معدن شمشک را که میخواهند یک مؤسسه تجارنی بکنند آیا مخارج و متنفذش را در نظر گرفته اند مخارج ساختن یک کرده اند و مخارجی که بعد ها باید بکنند عایداتش بقدری هست که این مخارج را منتهال کند و از برای آتی هم نموده باشد یا خیر؟ یا یک مخارجانی میشود و مثل سایر چیز ها یک مخارجی میکنند و نصفه کاره میباشد!

فرخ (رئیس اداره کل صناعت) - خاطر محترم آقایان منتهجر است راجع بمعدن شمشک یک مخارجی بررود

سرمایه احتیاط سرمایه و زود نقد است؟ اصول تجارنی یعنی این مؤسسه ای که بما اصول تجارنی تشکیل می شود که یک بگوید سرمایه اولیه من اینقدر. سرمایه احتیاطی من این قدر سرمایه زود من اینقدر. سهام من اینقدر یا اینکه سرمایه مال یکی است. اینها را واقعاً خوب است از قند نظر نتیجه توضیحات کاملی آقای رئیس کل صناعت میدهند تا حقیقتاً معلوم شود وضعیت معدن شمشک در چه حالت است. آیا مقصود این است که یک مقداری از این سرمایه را استخراج کنید؟ یعنی اینکه خرید خود آهسته آهسته فراهمی خیلی ملاحظی بر داشته شود در ظرف پنج سال یا سه سال. این طور البته مقصودتان نیست. اگر منظور این باشد که حقیقتاً مثل مؤسسه تجارنی اداره شود باید این نظریات رعایت شود یا آن راپورت های مخصوصین علمی که داده اند وضعیت آن معدن در چه حال است. قابلیت این معدن برای ذغال چه جور است و آنچه اندازه ممکن است ذغال بدهد و چه اندازه ممکن است مفید باشد؟ اینها را شرح میدهند تا نمایندگان محترم هم با یک وضعیت بتری مطلع شوند و نظریات خودشان را بیان کنند و لایحه اگر قسمی دارد تکمیل شود.

فرخ - اجازه میبخوام در توضیحات آقای نماینده محترم که بنده فرمایم شان را دو قسمت کرده ام قسمت دوم را اول جواب عرض کنم و بعد جواب قسمت اول را بدهم. قسمت دوم که اول باید جواب عرض کنم این است که این اول باید دید دولت چرا باین فکر افتاده است که این جا را بطور مؤسسه تجارنی عمل کند و بنده به آن فرمایم آنکه که فرمودند توضیحات بدهم. امسال برای استخراج فعلی که دولت لازم داشت اعتباری در نظر گرفته اند. و مخارجی که سه قیل شده بود راجع به معدن شمشک و نول هالی که زده شده بود لازم بود این ها حفظ شود تا باین اعتبار مهتری که لازم است تهیه شود صلاح دیده شد که عیناً امسال بطور موفق طرز اصول تجارنی معدن حفظ شود و آن نول ها و عدلیات سابق ازین زود تا ما مقدمات علمی بدهی مان را تکمیل کنیم و آن نتیجه اصلی را در سه ۱۳۱۱ پیرام این غایت اصلی

قتضی بود اما در قسمت تجارنی که فرمودند دولت پستی وزارت مالیه بیست هزار تومان بدارد. مبالغه قرض داده است که تا آخر سال هزار و سیصد و ده پانصد را خواهد گذاشت و در آخر هزار و سیصد و ده این مبلغ را اداره صناعت رد میکند. باین وجه بطور شمشک ذغال سنگ استخراج میکنند و بفرشود بخرخ علاوه باید هم یک مقدار تغذیه داده شود. و از این راه هم بخرش برای استخراج ذغال سنگ میشود و هم نول ها حفظ میشود و هم بیست هزار تومان بمتنوع ملاحظه رایده میشود و دولت هم که از این کار حاصل میشود و چمتوق و توانای و میشود و حسابیات و مخارج از طرف وزارت مالیه و اداره صناعت متنقاً بعمل خواهد آمد که از روی کدال مسیبت این عمل شود و در عین این حال در حدود صنعت و پنج هزار تومان اعتبار خواسته شده که آلات و ادواتی که برای استخراج علمی معدن لازم است اشیاع شود تا ما اشیاء را تهیه و حاضر کنیم و بعد شروع با اقدامات علمی کنیم. اما آن راپورت هالی که فرمودند البته برصناعت رسیده است که این معدن از بزرگترین معادن ذغال سنگ و مسالهای قندهای احتیاجات ما تا آتیون بکنند ولی بجهان تربیتی که عرض کردم مطابق اصول علمی باید استخراج نمود تا با اصطلاح بآن رگه برسیم و این مسائل کاملاً در تحت دقت و مطالعه قرار گرفته و امید وارم در سال آتی به بطور قطع مطابق اصول علمی بتوان استخراج کرد.

رئیس - آقای طهرانی
میرزا حسین خان طهرانی - بنده حقیقتاً از توضیحاتی که آقای فرخ دادند متأسفانه چیزی درست حالم نقد. عرض کنم اولاً معدن شمشک یک معدنی است که دولت برای استخراج از زحمتی مقدر شده است و چون محل احتیاج عمومی است و همه مردم با احتیاج دارند و یک میکند به فرقیات مملکت بدهی است که دولت باید در آن اقدام کند و بعضی از وظایف حقیقه او است که باید زیاد تر از این هم اقدام کند بنده تصور

میکنم برای حفظ نول ها همان طور که فرمودند که يك مقدارش را بنده ملتفت شدم اعتباری میخواهند که روی اصول تجاری این را اداره کنند و يك پولی میخواهند که بیست هزار تومان اعتبار داشته باشد ذغالی میآورد بفرستند بعد از عیادت او نول ها را حفظ کنند انبارا بنده نیدانم - که چه کاملاً بمقامت بحسن اداره و شوقی که شما بکار دارید ولی نیدانم این چه عملی می شود اگر واقعاً این نول ها و زمانی که دولت کشیده بیاید حفظ شود ممانع که شصت و پنج هزار تومان اعتبار خواسته اید برای آلات و ادوات و لایحه ای پیشنهاد شده و بیاید که آلات و ادوات گرفته شود خوب است يك جویی هم گرفته شود برای حفظ نول ها و روی همان اصول عملی کار کنند تا برسد به نتیجه چون این يك محلی نیست که دولت بخواهد از آنجا استفاده کند بلکه يك معدنی است که باید سعی کرد و زحمت کشید تا به رکه ذغال رسد برای رفع احتیاجات عمومی و مردم از آن استفاده کنند دولت زحمت کشیده معدن را هم بیرون آورد ولی از این معدن دولت نباید نظر استفاده داشته باشد این يك دولتانی است که برای احتیاجات عمومی لازم است برای چراغ برق میخواهد برای آب میخواهد برای سایر چیزها - این يك چیزی است مثل گندم و نان و آب برای ما ضروری است و احتیاج داریم از این نفعه نظر بنده تصور میکنم این نظری که آقای فرخ گفته اند که این جا را روی اصول تجارت اداره کنند بعد از عیادت آنجا معدن و نول را حفظ کنند و کار کنند بنده گمان نمیکند موفق شوید - این يك خرجی دارد و تحت نظر ادارهٔ صناعت باید باشد - رسیدگی و مراقبت که بکنید که این نول ها از بین نرود و همان مطابق اصول علمی استخراج شود همهٔ این ها را بنده کاملاً موافقم ولی با این قسمت که شما باسول تجارت وارد شوید و بیست هزار تومان اعتبار متحرک داشته باشید و بنده تصور نمیکنم این عمل باشد و از این جهت مخالفم -

دکتر طاهری (مخبر کربون بودجه) - در این لایحه

در چیزها دولت تقاضا کرده بعضی بیست هزار تومان اعتبار - بکی عمل کردن بطور تجارسی اولاً اینکه چه مبلغ برای اداره صرفت اینجا لازم است که آقای طهرانی میفرمایند این مبلغ کاسی بیست پش بیسی اینکار با خود دولت است و اداره صناعت تعیین داده که این مبلغ کافی است عیالتاً ما وارد این قسمت نمیشوم که این قسمت کم است - بملاوه پیشنهاد اضافی اعتبار هم از طرف ما (مجلس) داشته نیست خود دولت و اداره صناعت بیست هزار تومان اعتبار را کافی میدانم و چون در بودجه برای این موضوع اعتباری پیش بینی نشده بود فقط يك مبلغ چهار صد و بیست پنج هزار تومان بود برای استخدام راه شکار و این اعتبار دولت استفاده میخواهد بکند اجازه بکیرد که بیست هزار تومان از این مبلغ تخصیص داده شود برای استخراج معدن - پس این تقاضا يك چیز تازه نیست اعتباری است که چون در بودجه پیش بینی شده بوده است دولت میخواهد استفاده کند از اعتبار راه سازی برای استخراج معدن - بیست هزار تومان اعتبار و اجازه بکیرد که صرف استخراج معدن برساند اما این موضوع که بزیب تجاری باشد - مقصود از این عمل این است که این عیادت محاسبات عمومی منتفی باشد از این جهت این عیادت آورده اند که اگر يك چیزی را بخواهند بخردن املاط مناقصه در کار نباشد و با يك چیزی را بخواهند بفرستند اعلان مزایده لازم نداشته باشد مقصود از اینکه بزیب تجاری اداره شود این است - بیسی آزاد باشد اداره صناعت برای ششماه این کار را میکند و از این بیست هزار تومان استفاده میکند برای استخراج - که محصول را بفروش برساند و پول را هم بمالیه بدهد و محاسبات را هم مالیه مراجعه و رسیدگی کند - منتفی این است که لازم نیست قانون محاسبات عمومی را رعایت کنند و این ترتیب برای تسریع در عمل است اشکال هم ندارد

گزارش نوی - مذاکرات کافی است.

اعتبار - بنده مخالفم.

رئیس - برمایند
 اعتبار - خوب است آقایان اجازه بفرمایند در این قسمت مذاکره شود تا بنهیم منظور چیست و مقصود فیهیبه شود و الا کسی مخالفتی ندارد فقط برای فهم تفسیر است و توضیحی لازم است داده شود خوب است اجازه بفرمایند صحبت شود باین جهت کدام میکشیم مذاکرات کافی نیست.

رئیس - آقایانی که مذاکرات را کافی میدانید بقیام فرمایند (چند نفری بقیام نرفتند)

رئیس - معلوم میشود کافی نیست - توبه خودتان است.

اعتبار - بنده بدو عرض کنم این لایحهٔ که از کسی بود بودجه گذشت بنده متأسفانه آن روز نمود باین جهت مقصود را توضیح دادم حالا آقای منیر با آقای بیسی کل صناعت توضیح میدهند بنده هم موافق ولی این جا مقصود را نمی فهم میخواستم پرسس اساساً نجاهال باین معدن شمشک چه جور مامله می شود است و حالا دولت چمی خواهد بکند؟ و از این تفاوت تغییر عمل چه نتیجه میخواهد بکیرد؟ این را باید فهمیم - اصول تجاری - اصول تجارتی همان بود که آقای رهنما توضیح دادند - اگر واقعاً این جا را بخواهیم روی اصول تجاری عمل کنیم در مرحله اول تأسیس شرکت است - و سرمایه و این چیزها که هر کدام بجای خودش باید عمل شود - ولی يك كلمه (اصول تجاری) توضیح بنده از این چیزی نمی فهمم که مقصود چیست است بایست هزار تومان که امروز برای هر عمل کوچکی که بخواهید انجام دهید ناقابل ترین وجه است چطور می شود يك وضعیت تجاری در اداره کرد؟ آقای منیر میفرمایند که بیست هزار تومان را آورده اند برای خوب را باینکه اعتبار نداشت و حال اینکه این بیست هزار تومان از محل اعتبار سابق است و آرام مجلس خوب کرده است در لایحهٔ جداگانهٔ مجلس این مبلغ را برای راه شمشک و استفاده از ذغال سنگ که باید خود علمی استخراج شود رای داده و خوب کرده

است و از این مبلغ اگر میخواهند جویی بکیرد خوب فیهیبه لازم ندارد. آنچه که بنده جسس بیکم نظر اداره صناعت باید این باشد که میخواهند انصار ذغال سنگ را بفرستند بنده و ذغال سنگ را خودشان بیرون بیاورد و بفروشد اگر مقصود این است این را باید تسریع گفت و در اطرائش صحبت نمود شاید هم خوب باشد و در اطرائش هم موافقت شود. نجاهال معدن شمشک و سایر معدن يك وضعیت داشت که بنزایده می گذاشتند و يك اشخاصی پیدا می شدند بطور داوطلب کم یا زیاد موافقت می شد و پلو میدادند اوهم با شخص دیگر بفرستد روی اصول رقابت يك قیمت عادلانه و حایه بطوری که این جا توضیح فرمودند بنزایده ما می خواهیم خودمان بیرون بیاوریم و بفروشیم و بالاخره از این راه هم بیست هزار تومان را تأمین کنیم و هم نول را حفظ کنیم و هم استخراج علمی را تعقیب کنیم باقی پولش را هم بدهیم - بخواهیم مالیه این لایحه اش این می شود که ذغال سنگ را پنج برابر این قیمت بفروشید. درخانه بنده میخواستم استدعا کنم از آقایان - از آقای منیر مخبر از آقای بیسی کل صناعت که توضیح بیشتری بدهند که نجاهال چه بکیرد و بعد از این چه میخواهد بکند و این تفاوت را که می خواهم بکیرم و فروشش این آب علمی است و خوب است ادارهٔ صناعت با دولت خودش باید چندتا مؤسسه ذغالی فروشی ایجاد کند؟ نظر بنده باید يك قدری پیشتر در این مسله دقت و بحث شود. و بیست هزار تومان بنظر بنده يك مقدار خیلی کمی است و بنده خیال میکنم این همه فکرها خوب و وسیع را شود با بیست هزار تومان انجام داد.

رئیس اداره کل صناعت - برای استخراج خاطر محترم آقایان توضیحات بیشتری عرض میکنم شاید آقای شوید و دقت اشتباه شود. سابقاً معدن شمشک را از آقای دولت خودش اداره میکرد بطور علمی در سال هشتاد هزار تومان خرج میکرد و ذغالی هم از آنجا درمیآوردند و میفروختند و حساب دولت به تمام وزارتخانه ذغال میداد. اسامی نظر اینکه اعتباری در

بوده بود دولت در نظر گرفت که اینچرا را بوقتاً بماند
 طرز وی اداره کند در سبب و ده. تا محتاج بیک اعتبار
 مخصوص نبوده. اینچنین این کلمه را در اینجا ذکر کردیم
 که جزو اصول است. بقصد از این اصول تجاری
 نه این است که بماند شرکت سهامی تشکیل شود برای
 تجارت بلکه وزارت مالیه بماند اعتباری مانده است اندازه
 ساعت که از این محل ذغال استخراج شود و فروخته
 شود و اعتبار اصلی در شود و پس از در بخارجی که
 برای استخراج می شود مانعش هم بقصد دولت رد
 می شود و در جهت کنترل خود دولت خواهد بود. باین
 این اصول تجاری این نیست که اداره ذغال سنگ
 روی آن ترتیب باشد بلکه از نظر نیت وقت بود زیرا
 متهی تا دوام دیگر بیشتر نمی شود استخراج کرد و
 این قسمت هم برای این کار مساعد نیست این بود که
 خواستیم بیک وجهی این عمل را اصلاح داده بدین
 تا سه آینه و اگر ما بخواهیم این کار را بکنیم دچار
 مشکلات حسابی بودیم که بالاخره بوقت را از دست ما
 میاد که نمی توانیم بقصد را بدست بیاوریم اینکه
 فرمودید از این مبدن می خواهم استفاده مبدن
 شمشک اصلاً در دست دولت هست کسی دیگر کار
 نمی کرد. کلیه مبادن را وقتی که می خواهند کار کنند
 از وزارت مالیه اجاره می کنند آتوقت کار میکنند.
 بدست شمشک از این اصلاً با چاره کسی نیست و
 مبدن دولت بوده ایچال و بدین مابم خواهد بود بکنی از
 مبدن مهبی است که دولت برای احتیاجات شهر طهران
 لازم دارد و اجاره هم نداده اند و نخواهند داد. و نسبت
 ذغال سنگ هم (عرض کردیم) حالا شاید هفت تومان
 یا شتر است در طهران ولی جلوری که بر آورد کرده ام
 شاید در آنوقت پنج تومان خواهد شد و پس از وضع
 تمام بخارجی که برای این کار خواهد کرد و دست
 هزار تومان را هم در یکم پیش بینی کرده ام که باز هم
 هزار است هزار تومان فایده خواهد کرد
 که بدون میرسد و این عمل بسیار برای اقتصاد است
 برای این بود که با اعتباری درودجه منظور میشی بی

بکر امتیاز این بیست هزار تومان مجبور نباشند که
 رعایت های قانون محاسبات عمومی که ممولو باید اعمال
 در ممالک کنند. در این صورت بنظر بنده ماده واحده را باید
 به منظور دولت که منحصراً استخراج ذغال سنگ را مجلس
 در وی باید رعایت صناعت می دهد و اینان هم مجبور نباشند
 که رعایت قانون محاسبات عمومی را بکنند بیست هزار
 تومان را هم که اجازه دارند خرج کنند از همان چهار
 صد و بیست و پنج هزار تومان خرج کنند دیگر محتاج
 بپایه جدیدی نیست و اینکه مخیر محترم اظهار می کردند
 که نظر آقایان پیشنهاد اضافه خرج است هیچکس پیشنهاد
 اضافه خرج نکرد اگر شما میخواهید مبدن را با وضع
 عامی استخراج کنید با بیست هزار تومان نتواند این
 بیست مایه چهار صد هزار تومان پانصد هزار تومان میخواهد
 که ادوات علمی بیاورد و استخراج کنند ولی حالا
 با هم می شود غرض دولت این نیست غرض دولت
 این است که ممالطوری که سابقاً مستأجرین استخراج می
 کردند حالا خود دولت استخراج کند این دیگر لازم
 بود و همچنین به منظور ساده بویستند معلوم بقصد
 میخیز - در پیشنهادی که مایه درج فرمودند دولت
 با ماده که دولت پیشنهاد کرد بکنی است غنائی که دارد
 بیک کلیه انصاری در او هست که دولت همچو نقضانی
 نکرده بپاره فرمی که دارد جمله (مثل بیک و مؤسسه
 تجاری) را حذف کرده اند منظور اداره صناعت هم از
 اینکه بمال زده است مثل بیک و مؤسسه تجاری بقصد
 همان بدون رعایت مقررات مربوط با مورد مالی بوده و این
 موضوع را ممکن است بقیاده بنده توافق کنیم اگر اشکالی
 می بینند آقایان در اینکه مثل بیک و مؤسسه تجاری نوشته
 شود آترا بر داریم در صورتیکه نه در بودنش بیک تراحتی
 هست و نه در حذفش بیک فایده کلی منظور است قریبی
 نمیکند در اصل موضوع منظور اینکه بیک و مؤسسه تجاری
 بود این است که از مرعات مواد قانون محاسبات عمومی

مستانی باشد حالا اگر آقایان این را زائد میدانند
 ممکن است عبارت را عوض کنیم ولی تصریح باینکه
 انحصار دولت باشد این را نه خود دولت نقضانی کرده
 و نه لزومی دارد پس خوب است که آقای دشتی نمایندند
 بعضی این پیشنهاد خودشان را پس بگیرند زیرا که
 عبارت ماده هم عین همین پیشنهاد است و اگر چنانچه
 مثل بیک و مؤسسه تجاری را لازم نباشند آرا ممکن است
 حذف کنند و الا اصل ماده را بنده فراتر می کشم ماده
 اول: اداره کل صناعت مجاز است امور مالی و محاسباتی
 و اداری مبدن شمشک را مثل بیک و مؤسسه تجاری بدون
 رعایت مقررات مربوط با مورد مالی و اداری دولت اداره
 نموده و حساب آرا مرتباً بوزارت مالیه ارسال دارد و
 این همان منظوری است که خودتان دارید بنابراین قبول
 پیشنهاد لزومی ندارد.

دلیس کل صناعت - بیک توضیحی خدمت آقا عرض
 میکنم که همان اصول تحت اختیار دولت هست و هر
 کسی هم نخواهد در همان عملیاتی بکند باید از دولت
 اجازه بگیرد بنا بر این این کلمه محتاج نیست و نباید
 برضی آقا هم در تمام قانون محاسبات عمومی مانع
 نیست قوانین بودجه هم مانع است بنده هم موافقت میکنم
 اگر آقایان لازم میدانند که آن کلمه مثل و مؤسسه
 تجاری برداشته شود پیشنهاد بکنند و الا همین ماده همین
 بقصد است.

دلیس - رای میگیریم بقابل توجه بونه پیشنهاد آقای
 دشتی آقایان بیک قابل توجه میدانند قیام فرمائید
 (عدله قلیلی بر خاستند)

دلیس - قابل توجه بنده رای میگیریم با عدله و اولی
 با ماده اول قیام فرمائید.

(اغلب نمایندگان قیام نمودند)

دلیس - تصویب شد. ماده دوم فراتر میشود:
 ماده دوم - برای سرمایه عیالیات مبلغ بیست هزار
 تومان از محل ۲۵۰۰۰۰ تومان موضوع قانون در رخه
 ۱۹ تیر ماه ۱۳۱۰ استقراس نماید.

رئیس - آقای رهنا

رهنا - اساس این لایحه ماده دوم است مطابق این ماده دولت بیست هزار تومان برای استخراج معدن شمشک اختصاص میدهد که در آن هفت ماه شروع بعمل کند این ماده بقیده بنده اساساً همه مقدماتش می شوبه است برای استخراج معدن بیست هزار تومان اختصاص دادن مثل این است که با پنجشاهی بنگ دکان باز کنند هیچ ممکن نیست که با بیست هزار تومان بنگ معدنی را استخراج بکنند مگر اینکه مثل سابق با کلنگ و بیله بزنند و معدن استخراج بکنند باسقی مالدین بیابورد کار خانه بیابورد راه ناسپس کنند و کاربل بسازند تمام مؤسسه‌ای که لازمه استخراج معدن است ایجاد کنند آن وقت معدن را استخراج بکنند و الا بواسط بوشش خورد خورد بافتنگ بزنند ماضور که سابقاً بزرات مالیه و فوائد عامه میکرد مزایده میداد فلان معدن را استخراج میکردند و مهید نبودند که چه شکل استخراج بقود مطابق اصول علمی یعنی مالدین بیابورد کارخانه بیابورد در محلی که باسقی کار کنند اشتباهی بولن ترند و بقول یکی از نمایندگان که اظهار میکرد همان اشخاصی هم که اداره صناعت اعیان دارد اشتباه میکنند پس بنابر این مقصود از این لایحه به بینیم چیست مقصود این است که فقط شش تا بیل که میخواهند بخرند بوزاید بگذارند اگر اداره صناعت فقط مقصودش این است که مطابق اصول تجاری عمل بکنند و آن شش تا بیل با ده تا کلنگ که معمولاً بخرند بفرود زاید بگذارند چه چیز بولن تر دارد در استخراج معدن شمشک که ده روز دیر میشود اگر مزایده بگذارند پس این فکر فکر بلندی نیست که اسان بهوش وقع بگذارند حالا آدمیزاد آنطرف اصولاً ما در قسمت معدن باکشورینی داریم که باید با این وضعیت مبارزه کرد در ده سال پیش بنگ قنری بود در ایران که آن فکر خیلی صحیح و مفید بود آن فکر از طرف مالدین و وطن برتران بود آن فکر این بود که با سرمایه خارجی بهر قوه که هست بسابد

مقاومت کرد و نگذاشت سرمایه خارجی وارد شود چرا برای اینکه دولت ها ضعیف بودند و میخواستند در مقابل سرمایه خارجی منافع ملی و مملکتی و وطنی را حفظ کنند این سیاست از طرف مالدین تعقیب شد و خیلی هم خوب بود این فکر مالدین بود هر جا صحبت می شد میگفتند سرمایه خارجی بدخواهیم این صحیح بود و اگر در آن مواقع گناشته بودند سرمایه خارجی بیاید شاید صدمات بیشتری وارد میشد امروز آقا آرزو نیست آرزو باسیتی با این فکر مقاومت کرد امروز دولت هی ایران با کی ندارند که صد هزار تومان صد هزار لیره بیاید در ایران و خرج شود در ایران و کارگرها با بگر ببقند معادن مملکت را استخراج کنند کاری برای این میکنند نهی بکنند بالاخره مردم را از این شوق و تنگ دستی نجات میدهند آرزو باسیتی با این فکر مقاومت کرد امروز باید مثل سایر مال همانطور که فرانسه سعی میکند سرمایه انگلستان را بیابورد انگلستان سعی میکند سرمایه امریکا را بیابورد ایران هم وارد این مرحله شده است اشتباه نکنید امروز ما محتاج هستیم که در بازار سرمایه خارجی بیاید اسما را خارجی بیاید و بفروش برود برای اینکه معادن ما را استخراج کنند و طبیعتاً در آن موقع طوری میشود که اسما پالین می آید امروز ما تمام پول خودمان را میخریم بخارج و اسما میخریم بنا بر این بنگ اصل است این اصل امروز اعمال شود بسیار خوب است ما امروز بنگ نثاریم که بپالیم صد هزار دلار سرمایه خارجی را بیابورد حالا بیالیم باسل ماده بنده خودیم این استن که یکی از دو کار باید بقود یا اینکه این کلاه تجاری از این ماده بر داشته شود شش تا بیل ده تا بیل صد تا بیل باسند تا بیل با پنج هزای دیگری که می خواهند بخرند مطابق همان اصول سابق عمل شود با بطوریکه بنده پیشنهاد کردو آن اینستکه که دولت با اداره صناعت اجازه بدهد که اداره صناعت مجاز باشد برای استخراج معدن شمشک در کشنی تشکیل بدهد که سهام این را خود اداره صناعت

بفرود برای مشترک دولت بیست هزار تومان از سهام این برای اینکه این شرکت عمل خود و بگر ببقند بیست هزار تومان از این سهام را دولت از پول خودش خریداری کند آرزو است این شرکت در تحت نظر رئیس اداره صناعت تشکیل میشود اداره صناعت می نشیند خارج این را بر آورد میکند میبندد چند خرج دارد صد هزار تومان دو بیست هزار تومان باسند هزار تومان خرج دارد با مشخصین خودش با اشخاصی که کار کرده اند در معدن آقای رئیس صناعت توجه بفرماید این قسمت درجنتع خود اداره حترتعال است خودتان تحقیق بفرماید به بینید صد هزار تومان دو بیست هزار تومان خرج دارد این دو بیست هزار تومان را میآورد روی کفد مطابق قوانین تجاری که در این ممالک موجود است این قوانین خود را میکنند جلو بیست هزار تومان خودشان وزارت مالیه در این قسمت شرکت میکنند حرکت را اداره میکنند آقا بنده مهجوب میکنم چرا دولت با اداره صناعت با اداره خودش باید ظنیم باشد وقتیکه خود دولت اداره این شرکت را تشکیل بدهد دیگر جای نگرانی نیست خود اداره شرکت تشکیل میدهد دولت هم باید مددک میکند و بپالیم از سهام را خریداری میکنند آرزو است این میشود معدن حسانی استخراج کرد ولی حالا بیست هزار تومان بهایتم پنج هزار تومان شش بقول یکی از نمایندگان محترم خرج راه بقود و هفت هزار تومان شش خرج فلان بقود باز مطابق همان ترتیب سابق است معادن ما در صورت دارد آقا بیست تا قسمت از معادن است که بدنیامیم چیست معدن هست باسیت آنها را که نمیتوانیم درش تفاوت کنیم آنها هم که محقق شده اشخاصی که تخصصی رفته اند و تحقیق کرده اند دیده اند که آنچه معدن است و بقدر تجاری هست آنها را ما داریم اینطور نگاه میکنیم دست بدست میاندازیم امروز را میاندازیم بقرا و این کار هارا نکنید آقا بیابورد خود اداره صناعت این کار را بکنند باید که تشکیل بدهد تحت نظر اداره صناعت بیست هزار تومان

دولت بهوش مساعدت کند آرزو است خود اداره صناعت با نظر اولیای امور شرکت تشکیل بدهد شروع کنند با استخراج ذغال سنگ با بطور حواسی ده هزار نفر بیست هزار نفر کارکنان بنان برسانند ضمناً قیمت سوخت را هم پالین بیابورد که کلک بکنند تمام صناعت دیگر مملکت

رئیس کل صناعت - بنده تصور میکنم که این کلاه بیست هزار تومان بیشتر مهجوب سوه نفاهم نمایند عزم و سایر آقا بن شده است این مخارجی را که ما داریم اینجا میکنیم بیست هزار تومان نیست مطابق اصول تجاری بنگ عمل دیگری است اینجا ما پیش بینی کردیم امسال ذغال استخراج کنیم از این راه ما تقریباً صد هزار تومان هشتاد هزار تومان از این محل خرج خود معدن میشود این بیست هزار تومان اشتباهی حرکتی است که اداره صناعت کرده است برای اینکه عملیات بر بدو امر توقف پیدا نکند ولی در واقع در خود معدن مقدار کمی صد هزار تومان امسال خرج می شود و ذغالی هم که استخراج میشود مثل سابق نیست که بمقتدر برسند ولی کنند برود آنطرف را بگریزد اینطور نیست اگر ما بخوایم اینکار را بکنیم ممکن بود که اجازه بدیم بولی بقیده بنده گمان میکنم که سوه نفاهم از این راه شده است و راجع بقسمت سهام آقا دولت اصلاً معدن شمشک را لازم دارد و عمل خواهد کرد خودش چنانچه در سنه ۳۰۹ خاطر محترمانه مستحضر است این عمل شده امسال اولیای امور متکلفی در بودجه پیش بینی شده بود و بعد که متوجه شدیم این عمل عیالناً بطور موقت خواهد شد و بعد در سنه ۳۱۰ آن نظریه کما لا تأمین خواهد شد اما راجع باصول کلی معادن فکر آقا را بنده کما لا تسبیق دارم و تقدیس هم میکنم دولت هم کما لا نظرش این است و الا ن هم بنگ قانونی برای معادن و همچنین بنگ لوابسی در دست اقدام است که شاید در آتی نزدیکترش آقایان عزم نمایندگان خواهد رسد بقیده بنده عیالناً هم موافقت بفرماید و سایر آقایان هم مساعدت بفرمایند

که با این نظریه که دولت اتخاذ کرده است مساعدت بشود هم برای معدن شمشک و هم برای اصول استخراج امسال مساعدتی خواهد بود تا آن نظریه که دارید در حال نظریه آقا و ما هر دو یکی است منتهی شقوق اجرا مختلفست ولی چون ما در عمل هستیم و مشکلات قانون بودجه هم داریم اگر آقا مساعدت بفرمایند با نظریه ما موافقت کنند تصور میکنم بیشتر بفع کف باشد.

چمی از نمایندگان - کالی است.

ولیس - پیشنهادها فراتر میشود:

پیشنهاد آقای وهنما

بنده در ماده دوم پیشنهاد میکنم ماده دوم - اداره کل صناعت مجاز خواهد بود برای استخراج معدن شمشک شرکی تشکیل دهنده که مالک بیست هزار تومان سهام آن از طرف دولت خریداری خواهد شد - شرکت مزبور مطابق قوانین موجوده داخلی تشکیل و اداره خواهد شد.

ولیس - آقای وهنما

وهنما - بنده عرضم را در این موضوع کردم و باز هم عقیده بنده این است که پیشنهادی که در این زمینه بشود که اداره صناعت شرکته تشکیل بدهد و دولت سهام تأسیس کند البته بهتر است حالا آقای فرخ قبول کنند یا نکنند متبینه

ولیس کل صناعت

بنده با توضیحی که دادم منظور بودم که آقای نماینده محترم پیشنهاد خودشان را مسرد بفرمایند زیرا دولت در نظر ندارد شرکت تشکیل بدهد بجهت معدن شمشک احتیاج دارد خودی قبلاً اداره خواهد کرد بنا بر این گمان میکنم استدعای مرا قبول بفرمایند و مسرد کنند بهتر است

وهنما - بنده مسرد کردم

ولیس - پیشنهاد آقای دستي

بنده پیشنهاد میکنم ماده دو حذف شود ولیس - بفرمایید

دشمنی - عرض کنم که يك تناقضی در خود لایحه دولت هست در مقدمه لایحه مینویسد در ضمن ماده ۲۳ متمم قانون بودجه ۱۳۱۰ مملکتی اجازه داده است که مخارج استخراج معدن شمشک از محل ۴۲۵۰۰۰ تومان اعتبار بخارج راه سازی شمشک پرداخت شود در خود مقدمه لایحه شما اعتراف کرداید که دولت بموجب ماده ۲۳ قانون متمم بودجه اجازه دارد مخارج استخراج معدن شمشک را بپردازد تا وقت مینویسد برای دو غرض دیگر لایحه را تقدیم کردید یکی برائت از فرمایشات هی مالی و یکی دیگر هم عرض کنم موضوع تجارنی - پس بنا بر این اولاً و با ذرات اصل لایحه این است که فرمایشات ما و مشکلات دولتی عمل نفوذ در این صورت این ماده بکلی زائد است و بنده نیدانم چه نظر دارند چرا هم قوانین را تکرار میکنند مجلس اجازه داده است چیزی را که مجلس اجازه داده است و دولت دستش باز است دیگر چرا اجازه خواستند بنده خواستم فلسفه وضع این ماده را بفهمم.

ولیس کل صناعت - اعتباری که سابقاً مجلس بدولت داده است برای این است که يك مخارجی از این محل بکند و استفاده کند ما در اینجا يك اعتبار متحرک میخواهیم يك اعتباری که بگیریم و رد کنیم بدولت. این اعتباری که داده شده است مطابق اصول مالی معمول این قسمت نیست و اما قسمت دیگر این آقای مضیر جواب خواهد داد.

وزیر امور خارجه - بنده نظر سابقه که در این امر دارم اجازه میخواهم چند کلمه اظهار کنم که قدری مطلب بر آقایان روشن شود معدن شمشک همانطور که مذاکره شد میجوغت اجازه نبوده خود دولت عمل میکرد عمل کردن معدن خرج دارد عمده میخواهد اسباب سنگ بریدن میخواهد و اینها دولت هم که میخواهد نخرج کند جز اینکه از خزانه بگیرد از جای دیگر نمی تواند بگیرد و شرکت هم نمیتواند تشکیل بدهد تجارت هم از این باب نمیتواند بکند اصل

در بودجه وزارتخانه بواسطه تغییر و تبدیلی که در وزارت اقتصاد داده شد و اینها وزارت اقتصاد بود بند هم خود و ترتیبات میداشت در این بین آنانیبارانی که لازم بود برای اینکه خرج بکنند برای معدن شمشک این از بین میروند حالا دولت دستش بسته است و بخواهد خودش معدن شمشک را اداره کند و فغان در یادرد و دلیل هم دارد که خودش میخواهد استخراج کند معدن را برای اینکه فعلاً قیمت فغان استگندست دولت است در طهران مردم دیگر نمیتوانند قیمت را بپیل خودشان بالا ببرند و این مناقع است برای دولت. آن مسئله که معدن را باید بطور عمده استخراج کرد وجه کرد و پولهای هنگفتی که لازمست مبلغ دیگری است و يك امتیاز در همین زمینه شده الان هم که معدن شمشک را استخراج میکنند این زمان قدیم و آن ترتیباتی که استخراج میکردند و معدن را ضایع میکردند نیست نتخاضی که در آنجا کار میکنند تخصص هم دارند که علمی کار بکنند البته اگر بخواهند بطور علمی کار بکنند شاید دوست سیصد هزار تومان اعتبار بیشتر لازم باشد برای اینکه ولی عجباً دولت و اداره صناعت با این بست و سه هزار تومانی که اعتبار خواهند داشت برای اینکه بواسطه این بست و سه هزار تومانی که قرض میکردند می توانست پول عمده و اجزا و مدبر و حقوق آنها را و مخارج جزئی دیگری که دارد بپردازند و فغانش را استخراج بکنند و بفرشند و این پول را پس بدهند و باین ترتیب عایداتی میدادند بوزارت هتاد بود هزار تومان که اصل خرج کند اگر این اعتبار داده نشود اصل باید دیش را بدهند و يك مقداری بدولت ضرر مالی وارد می شود و مقداری هم شاید برسد از باب قیمت فغان سنگ ضرر وارد میاید (صوت میخ)

ولیس - پیشنهاد دیگری از آقای طهرانچی رسیده است پیشنهاد آقای طهرانچی - همانطور که آقای رئیس اداره صناعت فرمودند این عملیات مشاعه موقتی خواهد بود و تا آخر ۱۳۱۰ در ماه يك بطور کلی این اجازه را داده جای این پیشنهاد در ۱۰۰۰ يك بود که توانست بنده آنچه بدهم آنچه بگویند اداره صناعت مجاز است امور مالی و محاسبانی معدن شمشک را مثل يك مؤسسه تجارنی بدون رعایت مقررات مربوطه بپاید مالی و اداری دولت اظهار نماید چون منظور شان تا آخر ۱۳۱۰ است بنظر بنده بعد از کلمه عملیات این عبارت اضافه شود بهتر خواهد بود و نظریه هه آقایان تأمین می شود.

ولیس کل صناعت - با این نظر مخالفتی نیست نظر آقایان بنده هست زیرا در آخر ماده ذکر شده که در آخر ۱۳۱۰ رد میکند این دیگر موضوعی ندارد مهلاً اگر لازم بداند بنده مواظت میکنم

مضیر - این نظریه نماینده محترم در ماده ۳ تأمین شده است زیرا که میگوید عایدات معدن پس از استعلاک بست هزار تومان قرضه موضوع ماده دو و بعد از وضع مبلغ سه هزار تومانی که بمصرف مخارج استخراج میرسد در این ماده میگوید که بست هزار تومان را رد میکند (طهرانچی - بنده موقوف می شود) موافق نمی شود بعد هم دایره است اگر مقصود از پیشنهاد حضرتعالی این است که عملیات معدن شمشک بطرز تجارنی عمین اداره باشد خود دولت هم این نظر را دارد چون نمی خواهد این عمل را ادامه بدهد نتواند بست هزار تومان اعتبار بخواهد بعد این اعتبار را مسرد میکند و از مناقع حاصله از این عمل را بیکه.

ولیس - آقایان که پیشنهاد آقای طهرانچی را قبول میاید بداندت قیام فرمایند.

(عده کمی قیام نه دند)

رولیس - قابل توجه شد رای یکمیرم بماده دوم و موافقتن قیام فرمایند

رولیس - تصویب شد. ماده سوم قرائت میشود
ماده ۳ - عایدات معدن پس از استهلاک بیست هزار تومان قرشه هوضوح ماده ۲ در آخر ۱۳۱۰ و بعد از وضع مبلغ سه هزار تومالی که ضمن عایدات در بودجه ۱۳۱۰ ملکنی منظور شده است بصرف مخارج استخراج ذغال و دائر داشتن معدن مزبور رسیده و مازاد بصندوق عایدات مملکتی تحویل خواهد شد.

رولیس - آقای بوتهری
بوتهری - بمقیده بنده این ماده از فطه نظر محاسبانی درست نوشته نشده بجهت اینکه میبویسد از عایدات معدن اول بیست هزار تومان قرشمان استهلاک شود سه هزار تومانی که موضوع ماده است باید پرداخته شود بعد مابقی از موضوع شود مازادش بصندوق دولت عاید شود یا پس مننی که اگر آنها چیزی خریدند باید اول بیست هزار تومان را بصندوق دولت بدهد بعد سه هزار تومان را بعد خرجش را موضوع کند بعد آنچه باقیماند بصندوق دولت بدهند و جزو عواید مملکتی می شود ولی نمی شود گفت اول این را موضوع کنید بعد سایر مخارج از قبیل مزد عمله و اینها سیه بماند تا آخر و این از نقطه نظر محاسبانی درست نوشته نشده

رولیس کل صنعت - بنده عرض کردم در توضیحات که از این اعتبار متحرک است اعتبار متحرک اینفلور است که از آن محل مخارجی میشود و بعد از همان محل باز بجای آن خواهند گذاشت یعنی همان ترتیب کردند میکند تا آخر سنه تمام اعتبار رد میشود و بملاده عایدات عایدات خاص است هیچوقت آن ترتیب منظور نیست.

رولیس - آقایانی که با ماده سوم موافقت دارند قیام فرمایند
(اکثر قیام نمودند)

رولیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است آقای نهومی

نهومی - بمجاله برای اینشکه کار دولت موقوف نماند ما با این لایحه موافقت کردیم و این اعتبار را هم تصویب کردیم لکن بنده مطمئن هستم و باید آقایان هم مطمئن باشند که طریقه استفاده از شمشک با این لایحه نمیشود با این طریق نخواهد شد اتفاقاً متته کنند خود بنده طرف شمشک بودم اول وسیله که برای استفاده لازم است راه است که ساخته شده فقط یک فرسخ یعنی است که خنبل سخت است و مال هم نبرد ولی ملبانی که در خود معدن شده است تمام غلط است زیرا آن قریب مقصد همتند خرابر ذغال استخراج شد است که هیچکدام رگ معدنی نیستند بطور قطع عرض میکنم که ذغال شمشک هنوز بقدر کافی هم استخراج نمیشود این ذغال ها که می آید تمام از معدن لالان و کرمان است معدن شمشک یک معدن همی است که ذغالش فوق العاده خورست برای استخراج اینکار همانطور که آقایان اظهار کردند دولت نباید مداخله بکند جز دولت اگر بخواهد خودش متصدی امر استخراج باشد مخارج گزاف متحمل خواهد شد بدون اینشکه استفاده واقعی بکند اول خرج اداره و مقنن و اینها را خواهند داد بعد سایر مخارج این معدن را اگر بطور کافی بخش و کتیانیها بدهند هم اشخاص استفاده میکنند از کتری که دارد

هم دولت استفاده میکند از راه حقی که برای خود میبرد هم اهل شهر استفاده میکنند از حیث داشتن ذغالشان به قیمت ارزان ولی مطمئن باشید که مطابق منظور دولت ذغال را به آن قیمت واقعی که تصور میکنید بخرند هم بشود خواهند فروخت و معدن را بطوریکه لازمست نمیتوانند استخراج کنند. بهندست دولت باید نظارت کرد بکه ولی استخراج باید بدست اشخاص بیاید مانند استفاده کاز کسب و تجارت باید داشته باشند از همین راهها است و اگر دولت بخواهد تمام این کارها را خودش نگاه دارد نایده ندارد باید بپردازد و گذار کرد

رولیس - این سهو در موقع طبع بوده (عزیر - اشتباه در لایحه بوده است حالا بفرمایید اصلاح شود)

و در نتیجه از حی که از آنها میگردد از آن منافع استفاده کند و اگر باغشود نخود دولت بخواهد بکند هم مخارجش زیاد خواهد شد که اجازه نمیدهد به قیمت خیلی نازل بفروشد هم اینکه تجارت درست مردم نمی آید این است که بنده با یک تحقیقاتی که از اشخاص کمالعلاق سابق و لاحقش را داشتند کردم عقیده ام این است که این رایگان عدم اشخاصی اشتباه بدهند و کسانی که سابق برودند اطلاعات کافی نداشتند که در اینجا درماد چند استخراج ذغال میکنند و چند فایده میرزند تخمین هم میکردند و یک عملی میکردند. و معدن را خراب کرده اند و دولت باید با استخراج کرائی دوباره اصلاح کند. دولت مهندس خویش را باید فرستد برای نظارت ولی اختیار استخراج بدست اشخاص باشد. حالا البته پالین پست هزار تومان می شود یک کاری کرد بد اشتباه با شخصی بدهند این پست هزار تومان را ممکن است تمد کنند بگیرند که آن منافع منظور حاصل شود.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

مخبر - یک سهوی در طبع شده اینجا که میبویسد درماده دوم (برای سرمایه عملیات مبلغ پست هزار تومان از محل چاه سوز و پست و پنج هزار تومان موضوع قانون مورخه ۱۹ تیرماه ۱۳۱۰ استراض نماید) این باید اینطور نوشته شود که قانون مصوب ۱۰ تیرماه ۱۳۱۰ از این جهت این ذکر را دادم

رولیس - این سهو در موقع طبع بوده (عزیر - اشتباه در لایحه بوده است حالا بفرمایید اصلاح شود)

اصلاح می شود. رای یکمیرم بمجموع لایحه پالین اصلاح (یعنی صحیح) که آقای مخبر کردند. موافقتن ورقه سفید خواهند داد.

(اختصاصاً استخراج آرد، مصل آرد ۶۸ ورقه سفید بنده اند) رولیس - عدم حاضر در - مواع اعلام رای ۸۲ باکریت ۶۸ رای تصویب شد.

[۳- شور لایحه تجدید کتبرات معلین فرانسوی] رولیس - خبر کیس - چون بودجه راجع به تجدید کتبرات شش فر مدرس مدارس عالی:

خبر کیسیون:
لایحه تجدید کتبرات شش فر معلین مدارس عالی و متوسطه که تحت نمره ۲۳۳۰ بمجلس شورای ملی پیشنهاد شده بود در کیسیون بودجه مطرح و مورد شور واقع شده توضیحاتی که آقای وزیر معارف بیان نمودند کیسیون با مواد پیشنهادی موافقت و اینک عین مواد پیشنهادی را با اصلاح تبدیلی کلمه (مدرسین در ماده ۲ جمله دو مدرسه) برای تصویب پیشنهاد مجلس بنماید.

رولیس - خبر کیسیون معارف در این خصوص: کیسیون معارف با حضور آقای وزیر معارف لایحه نمره ۸۲۰۰ دولت را راجع به تجدید استخدام شش فر معلین فرانسوی مدارس متوسطه و عالی را تحت شور قرار داده در نتیجه توضیحات آقای وزیر معارف لایحه مزبور موافقت حاصل شده اینک خبر آنرا تقدیم بنمایند.

رولیس - خبر کیسیون امور خارجه در این خصوص: کیسیون امور خارجه لایحه نمره ۲۳۳۰ دولت را راجع

به اسامی رأی دهندگان - آقایان: لوفانی - تاسری - حاج محمد رضا پهلوانی - اوردی - حبیبی خان تواب - ملاکندی - حبیبی بیروندوشانی - میر سید احمد پهلوانی - مسعودی فرانسوی - بدم - درانی - کازرونی - مطهرانی - پوس آقا وصال زاده - بزرگانی - فتاحی - پندار - ملک زاده آملی - طارن خانی - افندی - میر سید محمد علی - حبیبی - بوتهری - دکتر طهرانی - میرزا حسن تقیچه - دکتر سنک - موبد احمدی - حبیبی - هجرانی - منشی - محمدتقی خان احمد - مولوی - موصوم سنک - انصار - سید کاظم پوری - دکتر شیخ - سید مرتضی رفیعی - دکتر انصاری - هزارجرایی - لاریجانی - آیت الله بان طهرانی - ابراهیم پرواز - لورانس پیریا - دادور - حاج حسین آقا مومنی - شریعت زاده - مولف - اسامول فتاحی - حکمت - بانداگو - میرزا محمد علیخان تربیت میرزا علیخان مغازی - مطهرانی - ارکانی - استشاری - جیدی - دکتر انصاری - معتمدی - و هجرانی - شریفی - میر فرزند دکتر طهرانی - میرزا صادق خان اکر - وهری - وزیر میرانی - میرزا یحیی اسکاتیان - مجدذنی - محمدعلی بیروندوشانی

به تجدید و تعدیل کثرت شش بر معلمین فرانسوی برای تکمیل مدارس متوسطه و عالی مورد مذاکره قرار داده و با استخدام شش نفر مسلم مذکور از فرانسه از قبله نظر ملت موافقت نمیشاید.

ولیس - مذاکره در کلیات است اشکالی نیست ؟ آقای مؤید احمدی -

مؤید احمدی - بند لازم دانستیم در این موقع که لازمه استخدام معلمین فرانسوی به مجلس آمده بنگ عارضی عرض بکنم در سال گذشته خاطر هست با آقای وزیر معارف مذاکره کردیم که از معلمین فرانسوی که استخدام میکنند خود پرسیدیم که ما مورد ایالات و ولایات بکنند و ایالتها هم فولداده که این کار را انجام بدهند یعنی شهرها هم کردند و لکن موفق نشدند که در بعضی شهرهای دیگر هم بکنند. البته ما این را تصدیق داریم که طهران مرکز و پایتخت دولت است و باید وزارت توجه بیشتری بکنم بکنند لکن به بدرجه که ایالات و ولایات را بشکلی فراموش کنند. ابان کرمان یکی از ایالات مهم است مدرستان امروز تکمیل شده دوازده کلاس است خوبت بکنم از این معلمین راه ما هر کرمان بکنند که البته نوره شاکردها وقتی معلم فرانسوی باشد بهتر می شود و یکی دیگر در موضوع دارالمعلمین که حقیقتاً زحمتی کشیده شده و مدرسه خوبی شده است و امسال تقریباً دوازده نفر از مدرسه عالی دارالمعلمین بیرون آمده اند به نر علی - سقر علی - با تصدیقی که خود وزارت معارف داشت که معلمین دارالمعلمین بکنند

راجع باین شاکردانی که بیرون آمده اند که آنها از ما بهترند برای تعلیم و تعلم بواسطه زبان چون زبانان فارسی است و معلومات ما را اخذ کرده اند در درس دادن و معلمی آنها قوهشان بهتر از ما است اینطور شنیدم لکن ما با آنها چه کردیم ؟ باین شاکردهای که از مدرسه دارالمعلمین بیرون آمده اند وزارت معارف حالا با آنها چه میکند. عرض میکنم مطابق قانونی که دارند زینجهاد شصت و چهار تومان حقوق به آنها میدهد درحالی که شاکردان مدارس متوسطه را با ماهی صد و سیست تومان صد و چهل تومان استخدام میکنند یعنی کثرت

میکند آنها را برای مرکز و ولایات. اما آنکه از دارالمعلمین عالی و کلاس بازده بیرون آمده باید شصت و هفت تومان بگیرد. ملاحظه فرمائید این نظر بنده خوب نیست و تنویق آنها نیست. شما مسلم فرانسوی باورید باین حقوقی که برای آنوقت شاکردهای که از مدرسه متوسطه بیرون می آید ترجیح میدهند بر آنها این است که باید وزارت معارف بنگ فکری بکند برای این موضوع افلا از آنها تنویق بشود تا آن گسانی که از کلاس دوازده بیرون می آید. بنگ جواب آقای منیر که بنده خوانده داد که آنها زین ندارند و اینها زین دارند این زین پیشکش سرکار پول بهش بده تا آن خودت باو صد و سیست تومان میدهند باینکه زین دارد خودت و چهار تومان زین برای این چه فایده دارد این است که تنویق نمی شود مگر اینکه وزارت معارف آقای مسلمان در نظر داشته باشند یکی از معلمین فرانسوی را از افلا به کرمان فرستند.

مخبر - فستردا که نمایندگی محرم راجع به ازماء معلمین اروپائی بولایات و ایالات فرمودند البته همان طرد که فرمودند باید اقدام کرد و ولایات و ایالات را هم از خدمت های که مرکز بفرستد بفرستد می شود آنها هم بفرستد شوند همینطور هم است همینطور که فرمودند در بزرگ و منهد و نیز از برای اروپائی هستند در کرمان که باحال اعزام ننده برای این بود که مدرسه متوسطه کلاس پنج پارسل انیسیم شد بود و شش اسما و این معلمین اروپائی که اعزام میشوند فقط کلاس های آخر است چون آنها هنوز نپیه ننده بود برای آنها دفتر گرفته نده البته استیفاق دارند و باید هم فرستاده شود اسما هم در بودجه معارف کرمان هم عرض کردم برای انیسیم کلاس شش متوسطه هراد و دیوبست بمان منظور شده بود و معصوم او وزارت معارف نسبت بمعلم های که از حبت سهمی میدهند خیلی عقب بودند مثل کرمان و فارس و اسماهان و یزد و اینها به آنها نسبتاً رعایت بیشتری کرده اند. اگر اضافه پیدا شده است برای آنها منظور کرده اند. نسبت به معلمین دارالمعلمین که فرمودید خودتان جوانی را فرمودید که مطابق قوانینی که برای درجه دکترو برای

انتخابی که دارای لیسانس هستند برای تنویق آنها ما و نسبتاً به اداری را تشخیص دادیم که پنجاد و دو تومان باشد برای دارالمعلمین انتخابی که دیماه دارالمعلمین می شوند بنگ زین هم اضافه منظور شد و برای آنها زین چهار اداری بجایه بنگ مزایای دارند اینها تا زین شش هم دوسال توقف در یک رتبه موجب ترغیب است تصدیق فرمائید که نسبت بسیار مستخدمین دولت بنگ رعایت قابلی شده است مثلاً کسی که از اینجا بیرون می آید از مدرسه شش متوسطه تصدیق بگیرد بیرون تحصیل طب میکند پنجسال در مدرسه طب تحصیل میکند که وقتی که بیرون بیرون میبرد بعد از پنجسال که میبرد پنجاد و دو تومان حقوق میدهند بر طبق قانون اعزام تحصیل باوروا ولی کسی که همینجا شش کلاس متوسطه را تمام کرد و سه کلاس متوسطه را تحصیل کرد شصت و هفت تومان حقوق بهش میدهند رتبه چهار پانوق هر دو سال در یک رتبه تا رتبه شش و اگر بخواهند بنگ پول بیشتری بگیرند باید از رتبه مرفوظ بکنند و کثرت بشود مثل سایر مستخدمین و خود او هم قبول نمیکند که کسی که ممکن است باین انتخاب بشود از این راه می شود که آنها را که استخدام میکنند بنگ حق التدریس هم می دادند. پشان داده می شود این حق التدریس غالباً با باغ منتهای است و با باغور تنویق می شود از ایشان یعنی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

ولیس - آقای کارودی
کارودی - موافق
ولیس - آقای منوری
طهرانی - بنده موافق فقط بخواسم آنرا باینجا اجازه بدهند بنگ توضیحاتی عرض کنم بقیه قسمت اعظم از فلاسه میگویند و چون ناقصی به از عدم صرف است ولی بنده در مسئله معارف عقیدم این است (که عدم بتر از ناقص است). دو معارف وقتی اقدام شد باید اقدامات بطور جدی باشد که ما از معارف فایده ببریم. آقای مؤید احمدی اظهار فرمودند چرا معلمین فرانسوی که استخدام می شود برای مرکز است ایالات و

ایالات نمی فرستیم اولاً همه ماها آرزو داریم که همه ایران دارالمعلمین باشد لکن باید سعی کنیم که بنگ جانی را که اسمش را گذاشتیم دارالمعلمین حالا با کرمان است یا طهران است هر جایی که اسمش است آنجا باید سعی کنیم طوری بشود که مصطلحی که از ولایات و ایالات به آنها می آید و از مدرسه دارالمعلمین یا یک قسمتهای دیگر بیرون می آید آنها بنگ کلوری تحصیل کرده اند و تربیت بشوند که آنها هم بروند بایالات و ولایات همزبان خودمان بنگ استفاده بدهند والا اگر بخواهیم باقص ناقص اقداماتی شوق باشیم از وزارت معارف که در دهه جا اینک باینجا معلوم میکنیم بلکه باید اوقاتشان را صرف کنیم آنها را که میگویم دارالمعلمین را باید سعی کنیم بطور کامل دست کنیم بد و بجای دیگر خاصه باینکه بنده هیچ سابقه ندارم با آقای میرزا غلامحسین خان بنی دوستی ندارم و اسماهان و شنهامه (چشمپیشه - بسیار آدم خوبی هستند) ولی بنده اطلاع دارم که ایشان اولاً بک شخصتی دانشمند عالم فاضلی هستند تا بیا آنها در آسمت مدارس و معارف خیلی زحمت کشیده اند و بهترین انتخابی است که آقای وزیر معارف در این موضوع کرده اند و اینها را انتخاب کرده اند ولی چیزی که هست ایشان را باید تنویق کرد و از ایشان بنگ نظرات خوبی (چون هم تجربه دارند هم زحمت کشیده اند) گرفت برای اصلاح و تکمیل مدارس و نظرات ایشان گمان میکنم خیلی خوب باشد و مفید بحال معارف باشد بعد در خدمت شاکردان دارالمعلمین که اظهار کردند این تکه را باید در نظر بگیریم که دولت زحمت میکند با دارالمعلمین با مدرسه طب با متوسطه ایجاد میکند پول خرج میکند معلم و همه چیزی می آورد پس من می رود در مدرسه بخرج دولت تحصیل بحال معارف وقتی از مدرسه بیرون آمد او با بنگ ندارد باهم بیا هم وطن خودش نایک مدتی خدمت کرد سه سال چهار سال از این بنگ حقوقی هم بگیرد که فون بخورد و نسیب باشد و لربعد کافی باشد همانطور که بکنم اولاد رعیت موجود است که نمیتواند تحصیل کند در تفنگ بگیرد و خدمت نظام وظیفه بکند همانطور معلمین

لم که از مدارس دولتی بیرون می آید و دولت آنجا معلم می آورد و خرج میکند بدینا تحصیل اگر یک قوت کمی داشته باشند و معلمی بکنند یا کار دیگر بکنند بنده تصور میکنم که تکرانی نداشته باشند باید خیلی تشکر باشد حالا سابقاً از مدارس متوسطه سطحین بیرون می آمدند که برضرس صد و پست تومان حقوق می گرفتند برای کپیای سطحین این را نباید مآخذ فرار بدین و بمحصلین دارالمصلحتین صد و پست تومان حقوق بدین صد و پنجاه تومان بدین اوهم یک وظیفه دارد که باید برایش خدمت کند او را هم باید نتویشت کرد که آقا باید به و مدت خدمت کمی.

جیبی از نمایندگان - مذاکرات کالی است

رئیس - رأی گرفته میشود بورود در مواد موافقت قیام فرماید

(اكثر قیام نبودند)

رئیس - صوب شد. ماده اول قرائت میشود
ماده اول - وزارت معارف مجاز است برای اصلاح و تکمیل مدارس متوسطه و عالیه استخدام شش نفر معلمین مدارس متوسطه و عالیه را که بموجب قوانین ۱۳ خرداد و ۲۱ مرداد ۱۳۰۷ استخدام شده اند برای مدت سه سال از اول شهریور ۱۳۱۰ تجدید و تمدید نماید.

رئیس - آقای ملک زاده

دکتر ملک زاده - بیاناتی که نمایندگان محترم راجع باسخدام معلمین کردند و مخصوصاً نسبت بمدارس متوسطه اظهار کردند محرک بنده شد که بنده هم عقیده خودم را در اطراف استخدام این معلمین برضرس رسانم خیلی هم سعی میکنم که با این بیان بقصی که دارم این بینم را کاملاً بعقیده خودم در امر معارف که بهترین امر مملکت است بهتر بتوانم برضرس رسانم و جلب توجه وزارت معارف و نمایندند وزارت معارف را هم نسبت برایش و پیشنهادی که تهیه کردم بکنم از این جهت است که استدعا میکنم آقایان توجه فرمایند و البته وزارت معارف هم متوجه خواهند بود. در اینجا معلمینی که

استخدام میشود دو طبقه هستند یک عده برای مدارس عالیه و یک عده برای مدارس متوسطه مدارس عالیه چون در مرکز هستند البته بنده زیاد در اینموضوع وارد ننمودم فقط باین چله قناتت میکنم که بنده در نتیجه خدمت بیست ساله که در معارف کرده ام معلمی داشته ام رفقا و همکارانی بنده هم این سمت را دارم که معلمین که برای مدارس عالیه استخدام میشوند اگر از اشخاص معمولی که تحصیل عالیه را در ممالک متضمه تمام کرده اند بیایند بیرون آن نتیجه مطلوبه بقدری که ما انتظار داریم حاصل میشود اگر بخواهیم استفاده کامل بکنیم خوبست بیک عده کزنی قناتت کنیم ولی معلمین عالی مقام که دارای مقام پرفسوری و پرنسور اگر در ممالک استخدام کنیم و این یک موضوعی است که بعقیده شخصی بنده و اشخاصی که داخل در این هستند موضوعی است که قابل مباحثه و مذاکره نیست موضوع دوم - مصلحت مدارس متوسطه است که در اطراف این موضوع آقای موبد احمدی اظهاراتی کردند و آقای طهرانی هم بیاناتی فرمودند که مشتاقه بنده با سیاست و نظریات ایشان کاملاً مخالف همه تصدیق میفرمایند غیر از یک امتیاز است کوچک و یک چیز حالی که راجع باصول و ترقی و تدبیر مملکت نیست همیشه یک امتیازات خیلی کوچکی مرکز بر سایر ولایات دارد و این امتیازات بیشتر جنبه تحمل دارد نه جنبه اساسی. در مملکتی که میخواهد افکار ملی حکم فرمایند اداراتی که اساس ترقی و تنالی مملکت هستند و پایه و استوانه و ریشه برای پیشرفت امور آن مملکت هستند باید در تمام نقاط مملکت هم قوه و متحد الشكل باشند بوجهی قسمی نباشد گفت که کرمان و آندامش بدیناظر طهران باشد باید بایلیش بدیناظر طهران باشد با صاحب منصبی را که میفرستند به اولجاستان باید از نظر حیثیات کتر از طهران باشد خیر لکنه بعکس بعقیده بنده بهترین مأمور را که داریم باید برای ایالات ولایات برترینم مخصوصاً معارف که این یک ملباسی هم دارد چون همه تصدیق دارند که غیر از یک چیز موهبی که راجع بزندگی روزمره مملکت است

یک ادوری است که راجع است بحیات و تربیت و بالاخره راجع است به تمدن یک ملتی و آن عبارت از معارف است و مخصوصاً معارف در مملکت طوری باید تنظیم شود که تمام مدارس هم قوه و متحدالشکل و هم با بتوانند جلو بروند و این را بنظور نشود چنانکه الان هم متأسفانه در عمل می بینیم دچار یک معایب و محظوراتی میشود بنده شخصاً پارسل که ستر کردم سترهای دیگری هم است که کردم بسیاری از مدارس متوسطه را در ایالات و ولایات که رقتام دیدم مخصوصاً در سال گذشته خدمت آقای مؤید احدی و یکی دو نفر از نمایندگان کرمان بدردسه متوسطه کرمان رقتیم تمام کلاس ها را امتحان کردم متأسفانه مدارس متوسطه ولایات با مرکز هم قوه نیستند و قوه و ربه اینها میخواهم بگویم که تقریباً شش در ده فرق دارد اولاً راجع بزبان قوه مدارس ایالات و ولایات قوه العاده ضعیف و کم است و آقایان تصدیق میفرمایند که مدارس متوسطه و تحصیل متوسطه فی حد ذاته دارای یک استقلال و موقعیتی نیست فقط موقعیت مقدماتی دارد و تحصیلات متوسطه مقدمه است برای تحصیلات عالیه پس بنا بر این وقتی که شاگردان مدارس ایالات و ولایات با مدارس مرکز هم قوه نباشند برای تحصیلات عالیه برای رفتن بااروپا و بالاخره برای رسیدن بنام مقامات عالی مملکت که بالاخره بکسروزی هیئت مدیره مملکت را اشخاص تحصیل کرده و اشخاصی که دارای تحصیلات عالیه هستند باید تکمیل بدهند و تشکیل بدهند بالاخره تمام مقامات عالیه تمام استفاده عالی که از ترویجات معارفی میشود مخصوص برکز و مجلسین مرکز خواهد بود الان صد نفر حاصل میخواهیم برترینم بااروپا البته کتکوز میدهم وقتی که شاگرد مدرسه متوسطه کرمان بایزدر در درجه دوم واقع شد نسبت بشاگرد مرکز البته حق تقدم با شاگردان مرکز است امتحان دخول در مدرسه طلب با سایر مدارس عالیه میخواهند بکنند شاگردان مرکز جلو هستند بعقیده بنده قطع نظر از

توازی که باید حتماً در یک مملکتی که از یک ملت تشکیل میشود باید در تمام بخارجش موجود باشد و لوق انباده در روحیات و رفتی مملکت مؤثر است ما یک حق مشروعی را عملاً داریم از ایالات و ولایات مملکت بر میداریم و میدهم برکز و بعقیده بنده این کم مثل امتیازاتی است که یک وقتی در دم معمول بود که اهالی شهر دم امتیازات مخصوصی داشتند که سایر ایالات و ولایات مملکت از آن امتیازات بکل محروم بودند و نمیتوانستند دارای آن امتیازات بشوند این است که در این موضوع یک پیشنهادی که تهیه کرده ام و عقیده ام این است که معلمینی که استخدام میشوند چون مدارس عالیه در مرکز است اینها طبیعتاً در مرکز خواهند بود و البته به قدر کفایت معلمین خوب در مرکز داریم پس این معلمین که استخدام میکنند اختصاص بدین مدارس متوسطه ایالات و ولایات و مخصوصاً این نکته را تکرار میکنم که مخصوصاً علوم عالیه را تحصیل کردن لازمه دانستن زبان است آقایان میدانند که زبان باب و درب علم است بدون دانستن زبان خوب نتوانند کسی علوم عالیه تحصیل کنند آقایایی که تحف تخریف برده اند میدانند که تا کسی زبان عربی را خوب نیدانست ممکن نبود بدینجه اجتهاد برسد و تا کسی زبان خوب نداند ممکن نیست بتواند استفاده کند از تحصیل علوم عالیه و اینها نیست دلب بنیادند و یک عمری را گذرانند و با کمال زحمت شش سال تحصیل متوسطه کرده اند در صورتیکه تحصیلات متوسطه فی حد ذاته چیزی نیست و مقدمه است برای تحصیلات عالیه این عرش بنده است.

معاون وزارت معارف (میرزا غلامحسین خان رهنما) - اگر چه زبان بنده قاصر است که با بیانات فصیح نماینده محترم جواب عرض کنم لکن اینقدر ناچارم که عرض کنم ما باید از کل لایزال که دولت بد نظرش مرکز و ولایات هیچ تفاوت ندارد هر فرد ایرانی در مقابل دولت یک فرد ایرانی است چه آنکه دوطهران است و چه آنکه

در کرمان است و چه آنکه دیزد است بلکه آن کسانی که در دهات کرمان هستند در نظر دولت مساوی است مبرمانند الا آن در کرمان مدرسه متوسطه است در فلان دهش که پنجاه نفر سکه دارد آیا می تواند مدرسه متوسطه باشد؟ اگر هم ممکن است باشد امروز نتوانند باشند و تصور میکنم اولاً علت اینکه در مرکز مدارس عالییه و مدارس متوسطه نسبتاً زیادتر بوده است برای این بوده است که دولت ملکیتی که شروع بخری میکند باید اول و وسائل بیشتر کار خودش را تهیه کند آنرا و اوزار کار خودش را تهیه کند آنوقت شروع بکار کند قبل از هر چیز باید تهیه معلم کرد و معلم خیلی کم است همینطور که فرمودید زبان که سهل است هر دسی ناصق است این قسم آنها در مدارس ایالات و ولایات است بلکه در مرکز هم هست و با حسن مساعدت آقایان نایندگان محترم انشاءالله امر این نواقص تندرجا مرتفع می شود و باوجود دارالمعلمین کم کم معلمین متخصص خوب تهیه خواهد شد و این نواقص کم کم رفع خواهد شد هیچ امری با اندازه امر معارف تدریجی نیست خود حضرت استعجابی میدانید که هیچ امری در دنیا آبی الحصول نیست بخصوص معارف عبرها باید بگذرد تا اینکه معارف زرقی کند و آن نمو و رشد کامل را بچندگردد ممکن است در عرض ده سال بیست و پنج سال معارف بنگ ملکیتی مطابق معارف دنیا نبود در دنیا معارف بنگ چیز دیگری است گمانا هیچ خبری از آن نداریم این کم برودند رایج به مدارس متوسطه و کرمان را مخصوصاً اسم برودند اسامی افتخار اسلامیات در مدارس متوسطه کرمان بدل آمده است و از این نظر خاطر نمائنده محترم آسوده باشد.

پس از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

طهرانی - ما این که آقایان غمخسته شده اند **رفیعی** - آقا نوبه شما نیست. گفته شد کافی است.

طهرانی - بنده با کفایت مذاکرات مخالفم.

رفیعی - بفرماید.

طهرانی - کرچه آقایان غمخسته شده اند چون بنگه ای در

مجلس گفته می شود البته این را تصدیق بکنید که این مطالب همه جا انعکاس میکند و تصدیق کنید که این مسائل خوب است گفته شود مخصوصاً در معارف کالیسی می شود که مردم متوجه شوند و حالا آقایان اجازه دهند که بنده یک عرایضی دادم و تقریباً این جا یک کفر انسانی شده شد کفر انسانی غیر از عمل است ممکن است مردم هم باشند بپندند دولت که نظری ندارد حالا اگر آقایان اجازه بدهند بنده عرایضی دادم که عرض کنم و اگر اجازه ندهند که هیچ.

جمعی از نمایندگان - بفرماید.

طهرانی - عرض کنم که آیا مایندة عزیمت بومی نداشتند بنده هیچ عرض نکردم که طهران بهتر از ولایات است یا یک اشتباهی دارد غیر بنده همچو عرضی نکردم و خیلی هم تقدیس میکنم آن حسن دیو کراسی آقا را بنده عرض کردم اینکه میگویند وجود ناصق با ازین است بنده دومبار آن را محقق نپسند بنده میگویم اگر کار را باید تهیه کرد باید در تمام مملکت بیست دله افرا بنا شود که چهار نفر معلم فرانسوی در طهران دو تا در تبریز یکی در کرمان یکی در خراسان باشد هیچ کدام نمیتوانند استفاده بدهند و هر کدام ناصق هست این حاصلش چیز است غیر از این که یک باغی زیاد دولت خرج میکند است و یک معارفی کرده است و بیخ هم بگرفته است بنده عرض کردم حالا که طهران دارالم است خود شما هم میدانید که دست دسته مصل از ایالات و ولایات می آید طهران و تحصیل میکند و بنده گمان نمیکنم که هیچکس از آقایان ناصق ندانند که معادرس متوسطه مقدمه است برای مدارس عالییه و تحصیلات عالییه این را گمان میکنم شاید آن دهاتی نوی کوچک هم که ازین پرسید این قدر را بدانند اینرا لازم بود که آقا بنا دوس بدهند البته مدرسه متوسطه مقدمه است برای رسیدن به مدارس عالییه و این واقع نظر از طهران ما می توانیم که در سایر نقاط دنیا هم میگویند دارالم ملای دارالم کبریج، پاریس دارالم است. هیچوقت نمیگویند تا آن دارالم است هیچوقت فلان ده پاریس دارالم نمی شود ما که از آنها جاویر نپسند البته در یک جانی که

مفیدات تحصیل بهتر فراهم است در آن جا **مجددین** تحصیل میکند بدهد از آن جا ریشه میدواند سایر جاها هم از ایالات و ولایات هم می آید آن جا و تحصیل میکند همیلا بنده و نه هیچکس از آقایان نمانندین محترم نمیگویم که در ایالات و ولایات باید مدرسه متوسطه باشد باید مدرسه عالییه باشد بنده بگویم هیچ کدام از آقایان اینرا رد نمیکنند ولی با وضع فعلی معارف که خوسمان میمانیم بولمان کم است این بول کم است ممکن است آن دهاتی را که ممکن است در مرکز کرد در جاهای دیگر هم کرده؛ فرضاً بنگ معلم فرانسوی ما در تمام کرمان یا شیراز یا چهارتا فرستادم از وجود آنها جاستانده می شود غیر از این که پول بدهیم؛ خود آقا فرمودند که بنده خود رقم و انشان کردم که خود درجه از مدارس متوسطه طهران بستانند پس ما است می کنیم اولاً آنها را برسانیم به مدارس متوسطه طهران بعد معلم برایشان بفرشیم اگر معلم فرانسوی رفت آن جا از او چیز یاد بگیرند پس ما می بیند آنها را هم برسانند به مدارس متوسطه طهران پس این کار را بکنید بنده غرض این بود و الا عرض نکردم که بجای دیگر معلم لازم ندارد.

کازرونی - بگر در مدارس ولایات را به بندهند چون ناصق است.

رفیعی - آقای مؤید احمدی.

مؤید احمدی - آقای طهرانی از نقطه نظر این که نماینده طهران هستند البته حششان این است که این حرف ها را بزنند ولی هیچ وقت گفتیم که معادرس عالییه است اما میگویم حرف را درست توجه کنید این لاجرم بر دو قسم است اول قسم معادرس هستند که برای معادرس عالییه استخدام میشوند ما گفتیم اینها بیش کش مرکز ایالات و ولایات مدارس عالییه ندارند آن معلمین هم باید اینجا باشند مقصود ما آن معلمینی است که برای معادرس متوسطه استخدام میشوند حواش ما این است همچنینکه به آذربایجان فرستاده اند و استفاده هم میکنند چرا نمیکنند بجهت هم فرستاده اند به خراسان هم فرستاده اند

غرض ما این است که دوازده نفر از دارالمعلمین عالی اسامی بیرون آمده اند اینها را بگذارید در مدارس متوسطه طهران و معلمین فرانسوی که استخدام میکنند بفرستید به ایالات و ولایات برای اینکه مدارس طهران سالها داشته اند مدارس متوسطه داشته اند مدارس عالییه داشته اند اینها را شاگردانی که از مدارس عالی بیرون آمده آنها را بگذارید در مدارس اینجا و این معلمین را بفرستید ولایات و ایالات و بنگ موشون را هم اشتباه کردند آقای طهرانی که لازم است مرض کنیم و دلایش هم آقای معاون وزارت معارف که الان حضور دارند که شاگردی که ولایات از مرکز خیلی بفرستد این در مدارس طهران نوجه بفرماید و تبره شاگردان را به بنیدند و معاینه بفرماید بفرماید شاگردهای ایالات و ولایات که از طهران جلو بر هستند

مفتها آقای دکتر مهدی بنگان ملک زاده عقیده شان این بود که ناصق است و عتقش هم این است که معلمینی که دارای زبان خارجه باشند نداشته اند فرمایش در زبان خوب نیست لکن در معلومات دیگر خوب است ما خواستیم این نفس را رفع کنیم و گفتیم که معلمینی که برای معادرس عالییه است البته باید در مرکز باشند ولی در ولایات و ایالات مدارس عالییه ندارد و معلمینی که برای معادرس متوسطه می آید اینها را اختصاص بدهید به ایالات و ولایات این است نظر ما.

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رفیعی - پیشنهادات فرائض میشود.

پیشنهاد آقای دکتر ملک زاده پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل بماده اضافه شود:

تبصره - معلمینی که بر طبق این قانون برای معادرس متوسطه استخدام میشوند فقط برای تدریس در معادرس متوسطه ایالات و ولایات کشته خواهند شد.

رفیعی - آقای دکتر ملک زاده.

دکتر ملک زاده - بنده خیلی متأسفم از اینکه بنام خیلی ناصق بود و معلوم میشود نمیتوانند ثبت خود را

بمرض آقایان برسانم یا اینکه آقای طهرانی توجه نکردند
برایش که بنده کردم ایشان پایه امله و برایش
خودشان را روی این اصل فرار دادند که چون معارف
ساز جاها ناصی است پس بهتر این است که صحنه معارف
مرکز را کامل کنیم و مکرر فرمودند که وجود ناصی
به از عدم صرف است (یعنی از نمایندگان - این طور
نگفتند) یا نیست پس بهتر این است که کامل شود بنده
بجوردم بمرض آقای برسانم که در چیز است که با بشر هست
بهر درجه از تمدن و ترقی برسد این هر در ناصی است
یکی صحنه استوایی یکی معارف است (دکتر سنک - صحیح
است) صحنه ناصی است برای اینکه وقتی کامل میشود
که کسی بهبودی تا وقتی صحنه میبرد صحنه ناصی است
و زنده بود فقط مختص ذات واجب الوجود است
و انسان زنده بود پس بر خلاف توضیح است
پس بنابراین صحنه ناصی است و معارف هم هر قدر پیش
برویم و یک معلومی را بنیست بیاریم با کمال تأسف
بجهل میشود که مجهولات خیلی زیاد تر از آن است که
پیش تصور میکرد بگرفتی در دوره جاهلیت فکر میکردند
که ستاره های آسمان را نمیشود شرد بعد که عکس پیدا
شد معلوم شد و دیدند که چهار هزار و کسری ستاراست
بعد که تلکوپ پیدا شد دیدند عدد ستاره ها بیشتر است
و به دروست هزار رسید و بعد به ملیونها رسید و مسلماً
که هر قدر علم کماثر شود عدد ستارگان بیشتر میشود
شاید امروز بعضی از آقایان این را بدانند که بعضی ستارگان
هست با وجود اینکه بود در ثابیه میسد و شمش هزار
کیلومتر طی میکنند باز نوری از اول خلقت عالم تا حالا
بزین فرسیده است پس خواست عرض کنم خدمت آقایان
که مسئله معارف چیزی است که هر قدر پیش برود خیلی
ناقص است چه در طهران و چه در سایر جاها و این
عرایض که عرض کردم و آنگاه میگویم بقضارت خود آقایان
و نظر شخصی هم در این خصوص ندارم و پیش بنده طهران
و ولایات یکی است و همانطور که به آقای مؤید ارادت

و غلبه نبینند این مطلبی بود که بنده بطور اختصار
عرض کردم (صحیح است)

معاون وزارت معارف - عرض کنم که این ۶ نفر
معلمینی هستند که قبلاً در طهران مشغول تعلیم بودند
و از ۱۵ شهریور که مدارس افتتاح میشود باید تعلیمشان
را شروع کنند اینها معلم تازه نیستند که کنترالت شوند
که بولایات اعزام شوند اگر باید مدارس متوسطه
ولایات هم معلمین فراسوی داشته باشند درجای خودش
وقت باقی است و فعلاً این پیشنهاد قابل اجرا نیست
دستی - این پیشنهاد را یک مرتبه دیگر بخواهند.

(شرح ذیل خوانده شد)

بصرفه - معلمینی که بر طبق این قانون برای مدارس
متوسطه استخدام میشوند فقط برای تدریس در مدارس
متوسطه ایالات و ولایات کاشته خواهند شد.

دکتر ملک زاده - استرداد میکند.

مخیر - اجازه میفرمائید؟ برای استحضار خاطر آقایان
و آقای دکتر عرض میکنم که این شش نفر معلم پنجستان
برای مدارس عالی اند و فقط یک نفر که در قسمت (ج)

باشد

است برای مدارس متوسطه است از این جهت آن نظریه
که آقایان دارند در این قسمت تأمین نمیشود و چون خود
آقایان هم موافقت که مدارس عالیه باین معلمین احتیاج
دارند برای مدارس ایالات و ولایات باید در خارج تأمین کنیم
(**موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه**)
دلیس - برای دقت در این ماده لازم میشود که قبل
از اغذرای بنده جلسه را ختم کنیم و در فاصله
جلسه آینده دقت شود نظری نیست؛ (نمایندگان
خبر) - جلسه را ختم می کنیم آقای معاون
وزارت عالی بنده را مطلع میدارند که احتیاج مبرم دارد
لواجی که در مجلس دارند بکنرانند و خواهش میکنند
که روز پنجشنبه جلسه باشد که اختصاص بکارهای عالیه
داشته باشد (صحیح است) اگر موافقت دارند **جلسه**
آینده پنجشنبه یازدهم شهریور دستور لوائح عالیه
دکتر طاهری - این لایحه را هم اجازه بفرمائید که
در آن جلسه چون نیم تمام است تمام شود

بعضی از نمایندگان - مانع ندارد - بسیار خوب

دستی - پیشنهاد کنید

(مجلس سه ربع ساعت بعد از ظهر ختم شد)

دلیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به اداره نمودن امور مالی و محاسبانی معدن شمشک

ماده اول - اداره کل صناعت مجاز است امور مالی و محاسبانی و اداری معدن شمشک را مثل بک، مؤسسه تجاری بدون رعایت مقررات مربوطه با امور مالی و اداری دولت اداره نموده و حساب آنرا مرئوساً بوزارت مالیه ارسال دارد

ماده دوم - برای سرمایه عملیات مبلغ بیست هزار تومان از محل ۴۲۵۰۰۰ تومان موضوع قانون مورخه ۱۰ تیر ماه ۱۳۰۹ استقرامن نماید.

ماده سوم - عایدات معدن پس از استهلاك بیست هزار تومان قرضه موضوع ماده (۲) در آخر ۱۳۱۰ و بعد از وضع مبلغ سه هزار تومانی که ضمن عایدات معادن در بودجه ۱۳۱۰ ملکنکی منظور شده است بمرصق بخارج استخراج ذغال و دائر داشتن معدن مزبور رسیده و مازاد بندوق عایدات ملکنکی تحویل خواهد شد

این قانون که مشتمل بر سه ماده است در جلسه هفتم شهریور ماه یکهزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر